

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

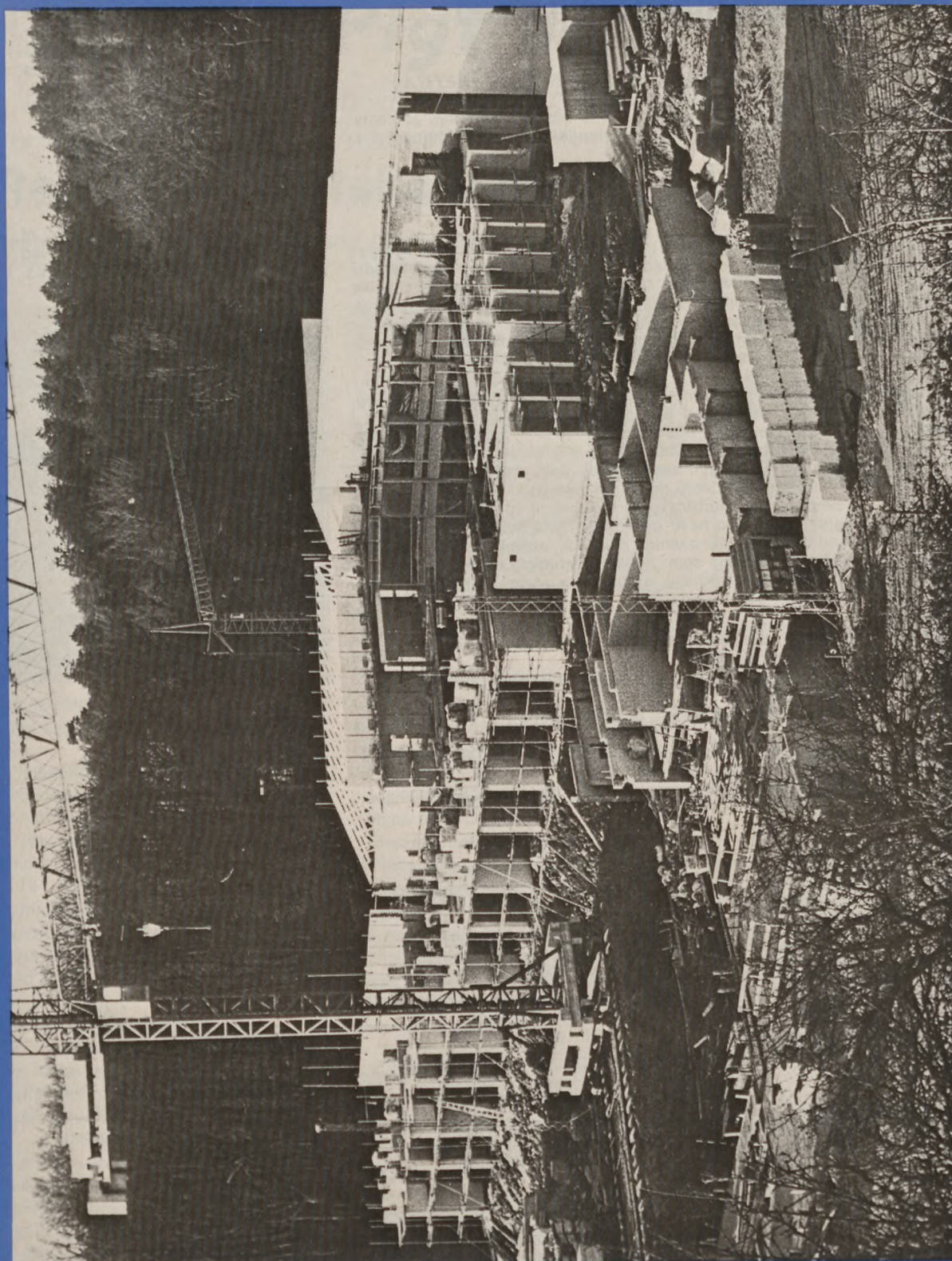
Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Bernadottgården i Hadsund. Sådan så byggepladsen ud midt i januar. Man beretter, at der er 8 beskyttede boliger på tegnebrættet. De beskyttede boliger skal være færdige til indflytning i 1977.

Nr. 2
Marts
1976

Kammeraternes Hjælpefond

Stiftet 1945

PROTEKTOR: HDS. KGL. HØJHED PRINSESSE MARGARETHA

Henvendelser om hjælp i henhold til fondens fundats rettes til medlem af bestyrelsen, politiassistent S. Julsgaard Larsen, Boeslundevej 1, 2700 København, Brønshøj, tlf. (01) 71 72 72.

Henvendelse ang. feriehjemmet på Kegnæs rettes til skoleinspektør Johs. Fosmark, Frederiksborgvej 109, 2400 København NV.

Medlemmer: Iflg. fundatsens § 4 kan som medlemmer af fonden kun optages danske statsborgere, der grundet aktiv indsats i frihedskampen i besættelsestiden har været indsat i danske eller tyske fængsler eller i danske eller tyske fange- eller koncentrationslejre. Danske sydslesvigere, der ikke har dansk indfødsret, men i øvrigt opfylder betingelserne, kan også optages, ligesom personer med norsk indfødsret, der har været bosiddende i Danmark og har øget aktiv indsats i frihedskampen, også kan optages som medlemmer.

Formål: Iflg. fundatsens § 14 skal de midler, fonden har til rådighed til uddeling, fortrinsvis komme deporterede, sekundært alle de, der som følge af deltagelse i frihedskampen har været arresteret og interneret, til gode tilligemed disse sidstes efterladte. Kammeratskabshjælpen ydes til: 1) Kammerater, hvis helbred på grund af frihedskampen har lidt sådan skade, at de ikke økonomisk er i stand til at give deres børn den uddannelse, som de ellers ville have fået. 2) Børn efter fadne kammerater. — Beløbet skal fortrinsvis anvendes til at give børnene en uddannelse som den, deres fader ville have givet dem, hvis han var blevet i live. 3) Tilskud til særlige formål udover de ovenfor under 2) nævnte til kammeraternes enker og børn. 4) Tilskud navnlig som hjælp til studieophold, rekreationsophold her i landet eller i de andre nordiske lande — og andre lignende øjemed.

Forretningsudvalget:

Formand: General Fl. B. Larsen, Kongstedgård, 4293 Dianalund.

Tlf. (03) 56 02 07.

Næstformand: Konsul, advokat Kaj V. Dahl, Borgergade 23 B, 8700 Horsens.

Tlf. (05) 62 39 91.

Kasserer: Bankprokurist Olav Holst, Bengtasevej 6, 2900 Hellerup.

Tlf. HE 77 80.

Sekretær: Skoleinspektør Johs. Fosmark, Frederiksborgvej 109, 2400 Københ. NV.

Tlf. skolen (01) 10 54 21, privat (01) 10 41 28.

Politiassistent S. Julsgaard Larsen, Boeslundevej 1, 2700 København, Brønshøj.

Tlf. (01) 71 72 72.

Den øvrige bestyrelse består af:

Direktør, civilingeniør
Mogens Dyre, Gildbækhus,
6430 Gildbo pr. Nordborg.
Tlf. (04) 45 12 32.

Overpostbud E. Holger Grome,
Tårnby Torv 24, 2770 Kastруп.
Tlf. (01) 50 33 86.

Rektor Paul Holt, Præstevangsvej 35,
8210 Århus V.
Tlf. (06) 15 48 05.

Direktør G. Jespersen,
Herning Klædefabrik, 7400 Herning.
Tlf. (07) 12 11 84.

Oberst K. Kjeldsen, Rollosvej 3,
5200 Odense V.
Tlf. (09) 12 66 03.

Tandteknikermester Leo Kæraa,
Banegårdspladsen, 8000 Århus C.
Tlf. (06) 27 04 28.

Arkitekt Ove Chr. Lembcke,
Brødregade 19, 8900 Randers.
Tlf. (06) 42 51 30.

Aut. vand- og gasmester Johs. Loft,
de Mezasvej 18, 8000 Århus C.
Tlf. (06) 13 57 23.

Førstelærer P. E. Mahler, Ebberupvej,
5631 Ebberup.
Tlf. (09) 74 12 15.

Kontorchef O. Olesen, Leonorasvej 8,
9000 Hassers, Ålborg.
tlf. (08) 18 04 51.

Provst Poul Riis,
Herrestræde 1, 4200 Slagelse.
Tlf. (03) 52 05 33.

Solvejg Skjøtt,
Ibstrupvej 25, 2820 Gentofte.
Tlf. GE 71 87.

Hv. justitsminister Knud Thestrup,
Rosenvængets Allé 10, 2100 Kbh. Ø.
Tlf. Øbro 41 72.

Bladet »PIGTRÅD«

Organ for og udgivet af Kammeraternes Hjælpefond. Udkommer med 6 numre årligt.

ABONNEMENT

Bengtasevej 6, 2900 Hellerup.

HE 77 80

Giro 1000-780

Eventuelle fejl i besørgelsen af bladet rettes lettest og hurtigst ved henvendelse til udleveringspostkontoret.

ANNONCER

Frederiksborgvej 109,

2400 Kbhvn. NV

(01) 10 41 28

Ved indbetaling af gaver benyttes girokonto nr. 5 30 58.

REDAKTION:

Ansvarshavende redaktør:

skoleinspektør Johs. Fosmark.

Frederiksborgvej 109,

2400 København NV.

Skolen: 10 54 21. Privat 10 41 28.

TRYK:

Midtsjællands Bogtrykkeri A/S

4340 Tølløse.

Telefon (03) 48 51 57.

INDHOLD:

Der bygges i Hadsund . Forsiden	
Repræsentantskabsmøde	19
Girokort fra Kammeraternes	
Hjælpefond på vej	19
Veteranernes kreds	20
Generalforsamlinger	20
Fangestævne ved Skelskør	21
4. maj i Ryvangen	22
Runde dage	23
Norsk hilsen	24

Repræsentantskabsmøde

Fangesammenslutningens formand blev æresmedlem af Buchenwaldklubben

Formanden Oskar Verner blev genvalgt uden modkandidat.

Fangesammenslutningen havde stort fremmøde ved sit årsmøde søndag den 15. februar, idet Italiensalen var helt fyldt af repræsentanter fra de forskellige foreninger.

Til dirigent valgtes Erik Beermann. Formanden, Oskar Verner havde forud for mødet udsendt en skriftlig beretning om årets arbejde, og han kunne derfor nøjes med at knytte kommentarer til denne.

Stadig mange opgaver at løse

Formanden fastslog i sin indledning, at der havde været mange opgaver at arbejde med, selv om der jo nu var gået 30 år siden befrielsen.

I stedet for stævnet i Norge vil der blive indbudt til et stævne i Danmark. Der var sket en del ændringer i bestyrelsen for Bernadottefonden. Der regnes med indvielse i Roskilde den 29. august, og dronning Ingrid har lovet at komme til stede.

Støtte til Hadsund, hvis....

Formanden var ikke helt tilfreds med udviklingen omkring plejehjemsbygge-

riet i Hadsund, men opfylder man de betingelser, man selv satte op den 30/11.74, vil der blive udbetalt et tilskud til bygge-riet på 1,4 mill., ellers ikke.

Alle henvendelser om plejehjemspladser i Roskilde rettes til Jacob Jensen. Der arbejdes med en forbedring af loven om hjælp til besættelsestidens ofre. Fangesammenslutningen ønsker at hjælpe Røde Kors med indsamlingen gennem de hvide busser.

I anledning af nogle avisartikler om gamle nazister og SS-folk havde fangesammenslutningen foretaget protest overfor justitsministeren og der fået medhold.

En opfordring til os om at medvirke til en udvidelse af Ryvangen, så den også kommer til at rumme en national mindepark, har vi ikke kunnet efterkomme, da vi finder, at den nuværende mindelund på fuldgyldig måde udfylder de krav, vi har haft på dette område.

Sekretærposten blev ledig, da Arne Hedegård Rasmussen trak sig tilbage fra posten. Ingen af de foreslåede modtog dog valg, hvorfor bestyrelsen indtil videre må klare sig ved konstituering.

Politiassistent Julsgård Larsen overrakte Buchenwaldklubbens hæderstegn til formanden Oskar Verner, der takkede hjerteligt.

Tak til Lis Møller

Der blev i drøftelserne givet udtryk for tilfredshed med Lis Møllers udsendelser om tidligere kz-fangers skæbne efter befrielsen.

Kassereren Bernt Johannesson fremlagde det reviderede regnskab.

Repræsentantskabsmødet afspejlede megen handlekraft og vilje til at yde en aktiv indsats for at løse opgaver af interesse for alle tidligere fanger.

Johannes Fosmark

GIRO-KORT ER PÅ VEJ

Kammeraternes Hjælpefond vil i løbet af nogen tid udsende girokort til alle medlemmer og abonnenter.

Det mindste årlige beløb er 30 kr.

Alle beløb går ubeskåret til fondens arbejde.

Fonden har ingen lønnede funktionærer.

Vi beder om, at alle tager venligt mod girokortene.

Veteranernes kreds bør ikke kunstigt udvides

København 25/1. Præsidiets for »Friedenskampens Veteraner« afsløgte på foreningens generalforsamling på Frederiksberg slot, at foreningen for fremtiden også optager pårørende, f. eks. ægtefæller og børn, som medlemmer.

Nu kan kun personer, som var aktive i frihedskampen under den anden verdenskrig, blive optaget i »Friedenskampens Veteraner«.

Forslaget fra præsidiets ledelse, at nuværende og tidligere medlemmer af den danske FN-styrke skal have ret til optagelse.

Forslaget mødte modstand på generalforsamlingen. Det blev bl.a. anført, at gennemførelse af de skitserede optagelsesbetingelser ville betyde en ændring af foreningens karakter. Præsidiets ledelse trak derfor forslaget tilbage.

»Friedenskampens Veteraner« har godt 1.000 medlemmer, hvoraf de fleste er fyldt 55 år, mens de yngste er i slutningen af 40'erne.

Af den beretning, som blev aflagt af formanden, direktør Sverre Seehusen, fremgik det, at forfatteren Anders Bjørn- vad i samarbejde med »Friedenskampens Veteraner« er gået i gang med at registrere de danske grave med allierede flyvere fra den anden verdenskrig.

Arbejdet, der gennemføres med støtte fra Tuborgfondet og Ebbe Muncks mindefond, skal resultere i udgivelsen af en mindebog.

Kommentarer

Alf Ebbe Olstrup, særlig kendt for sit arbejde med at redegøre for Shellhuset under besættelsen, har tilsendt FVs bestyrelse nogle kommentarer til forløbet af årsmødet.

Han foreslår således, at årsmødet skal starte kl. 9 og ikke som nu kl. 10. Han foreslår også, at formandsberetningen skæres ned fra 45 til 30 min., rygepausen bør forkortes, ja, den bør helt bortfalde.

Når foreningens bestyrelse ikke selv kan efterkomme indbydelser til f. eks. internationale konferencer, bør man søge stedfortrædere blandt de menige medlemmer.

Generalforsamlingen bør hvert 5. år henlægges til f. eks. Odense, Middelfart eller Fredericia.

Selvom medl. selv betaler frokosten burde udgiften til den skæres ned.

Der burde være medlemskontrol ved generalforsamlinger med forevisning af gyldigt medlemskort. Han foreslår at man i stedet for præsidium taler om bestyrelse

med formand, næstformand o.s.v.. »Der er i øjeblikket 13 medlemmer i ledelsen. Det er 8 for mange --- Jo flere der er i en bestyrelse, jo dårligere og dyrere virker den«.

Som dirigent bør man undgå medl. af bestyrelsen, årsmødet bør ikke holdes en søndag, men en lørdag. Endvidere bør alle i foreningen være dus.

Olstrups grundige kommentarer vil nok skabe en livlig generalforsamling 1977.Fk.

Generalforsamlinger

Film og dias om besøg i Dachau-lejren

Dachau-klubben holder sin årlige generalforsamling mandag den 29. marts kl. 20 i Italienssalen på H. C. Ørstedsvvej. Dagsorden ifølge lovene.

Der vises film og diaspilder fra foreningens besøg i Dachau-lejren i 1975.

Landsmøde i Esbjerg

Landsforeningen af Sachsenhausen-fanger indbyder til landsmøde i Esbjerg 3. og 4. april i lokalerne Skolegade 54.

Man starter lørdag kl. 18 med kammeratligt samvær med middag. Om søndagen finder selve landsmødet sted med formandsberetning og valg ifølge lovene.

Der vil blive arrangeret rundtur. Man får lejlighed til at se fiskeri- og søfartsmuseet. Tilmelding ønskes snarest til *Halvor Thomassen, Torvegade 159, 6700 Esbjerg, tlf. (05) 12 87 83* eller *Peter Holm, Gefions allé 4, 6700 Esbjerg, tlf. (05) 14 02 67* eller til landsformanden *Oskar Verner, Murergade 10, 2200 København N., tlf. 35 50 12 / Ægir 1683*.

Sydjysk afdeling

Fangesammenslutningens sydjyske afdeling holder årlig generalforsamling på Skamlingsbanken onsdag den 5. maj kl. 15.30. Mød op - og tag konen med.

Ursula Madsen, formand

På Strøget den 20. april

Neuengamme-foreningen afholder sin årlige generalforsamling torsdag den 8. april kl. 19.30 i Italienssalen på H. C. Ørstedsvvej med dagsorden ifølge vedtægterne.

★

I ANLEDNING AF 31 års-dagen for Neuengammelejrens befrielse holdes en mindehøjtidelighed ved Helligåndskirken. Man samles ved Kåre Klints stiliserede trefod den 20. april kl. 19. Talen holdes i år af kontorchef i sikringsstyrelsen Børge Rønlev.

Derefter er der kammeratligt samvær.

★

Farvefilm om Stutthof

Stutthofforeningen afholdt sin årlige generalforsamling den 9. marts. Der var et smukt fremmøde.

Da formanden, direktør Helge Kierulff, var forhindret i at være til stede, aflagde Ejner Berthelsen årsberetning. Han blev assisteret af Frode Toft. Man mindedes de to kammerater, der var afgået ved døden i årets løb.

Alle valg var genvalg.

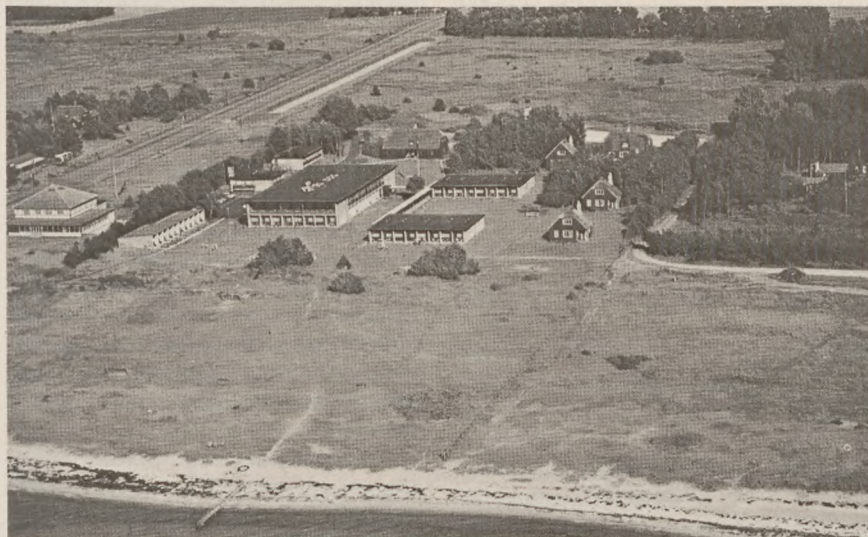
I forbindelse med generalforsamlingen vist en farvefilm om foreningens busrejse med besøg i Stutthoflejren i anledning af 30-året for befrielsen.

Blandt mødets deltagere sås en kammerat fra Aalborg.

I Stutthoflejren sad 150 danskere, deriblandt 7 kvinder.

★

Fangestævne ved Skelskør

I Kobæk ved Store Bælt har statstjenestemændene rejst dette ferie- og kursuscenter, der bliver rammen om fangestævnet.

Det planlagte fangestævne i Norge må vi desværre opgive, både af praktiske og økonomiske grunde. I stedet arrangerer Fangesammenslutningen et stævne i Kobæk ved Skelskør. Statstjenestemændenes organisationer har her et ferie- og kursuscenter med en pragtfuld beliggenhed lige ud til Store Bælt.

Stævnet holdes dagene 21.-23. maj (fredag til søndag).

Program:

Fredag den 21. maj ankomst sidst på eftermiddagen. Efter indkvartering: middag (2 retter og kaffe).

Lørdag den 22. maj kl. 9 morgenmad, kl. 12 frokost m. kaffe; senere eftermiddagskaffe. kl. 19 festmiddag (3 retter m. vine og kaffe, senere også natmad. Kammeratligt samvær og dans.

Søndag den 23. maj kl. 9 morgenmad og derefter udflugt i bus, kl. 12 middag og kaffe; derefter afrejse.

Pris for hele stævnet med fuld forplejning og 2 overnatninger 385 kr.

Dette er de ydre rammer for stævnet. Der arbejdes for tiden på en nærmere udformning af de enkelte dages begivenheder. Det kan dog allerede nævnes, at der vil blive aftenfest med bål på stranden, fakkeltog, modtagelse på rådhuset samt nedlæggelse af krans ved mindestederne for besættelsestidens faldne.

Til de kammerater, der ikke har deltaget tidligere, kan oplyses, at den altoverskygende oplevelse er samværet på kammeratlig basis.

Fællesrejser

Fra København arrangeres fællesrejse med bus fra Hovedbanegården (overfor Tivoli og »Nimb«). Afgang fredag kl. 13 prc. m. ankomst til Kobæk ca. kl. 14.30. Pris tur-retur 35 kr. m. hjemkomst til Hovedbanegården søndag ca. kl. 17.

Fra Fredericia arrangeres fællesrejse med bus fra Banegårdspladsen fredag kl. 12 prc. Pris tur-retur 65 kr. m. hjemkomst til Fredecia søndag kl. ca. 18.15.

Jyder og fynboer, der kører i egen bil, kan lade bilen stå i Nyborg og tage med jernbanefærgen fra Nyborg kl. 13.45. De vil så blive afhentet i bus kl. 14.50 på Banegårdspladsen i Korsør. Pris vil senere blive meddelt.

Sidste frist for tilmelding er 1. april. Yderligere oplysninger fås hos Solveig Skjøtt, lbstrupsvej 25, 2820 Gentofte, tlf. (01) Gentofte 71 87.

- Men husk tilmeldingsfristen
- benyt omstående kupon

Landsforeningen Erhvervshæmmede fra Frihedskampen

LANDSLEDEREN:

FORRETNINGSUDVALG:

Landsformand: Oskar Verner, Murer-gade 10, 2200 København N. Tlf. (01) 35 50 12.

Næstformand: Alfred Berthelsen, Trøjborgvej 76, 8200 Århus N. Tlf. (06) 16 63 18. Richard Andersen, Gersingevej 18, 5000 Odense. Tlf. (09) 14 38 27.

Kasserer: Anna Strunge, Musvågevej 20, 8210 Århus V. Tlf. (06) 16 98 12.

Sekretær: Tage Revsgård Andersen, Bogholder Allé 77, st., 2720 Vanløse. Tlf. (01) 71 01 48.

Derudover består landsledelsen af formændene for afdelingerne:

KØBENHAVNS AFDELINGEN:

Kontor: Hulgårdsvej 110, 2400 København NV. Tlf. (01) 19 67 91.

Sociale sager: Mandage og onsdage kl. 10-15 og efter aftale.

Formand: Rs. Bonde-Larsen, Marievej 7, 2740 Skovlunde. Tlf. (01) 94 99 04.

ÅLBORG AFDELINGEN:

Formand: Johannes Poulsen, Lektorvej 31, 9000 Ålborg. Tlf. (08) 12 40 87.

ÅRHUS AFDELINGEN:

Formand: Alfred Berthelsen, Trøjborgvej 76, 8200 Århus N. Tlf. (06) 16 63 18.

ESBJERG AFDELINGEN:

Formand: Halvor Thomassen, Torvegade 159, 6700 Esbjerg. Tlf. (05) 12 87 83.

FYNS AFDELINGEN:

Formand: Alf Møller, Fauerskov, 5591 Gelsted. Tlf. (09) 49 14 35.

NORDSJÆLLANDS AFDELINGEN:

Formand: Ove Laursen, »Dyssekilde«, Ganløse, 2760 Måløv. Tlf. (03) 18 30 46.

SYDFYNS AFDELINGEN:

Formand: Louis Artell, 5892 Gudbjerg. Tlf. (09) 25 15 43.

Neuengamme-foreningen

Formand: Holger Grome, Tårnby Torv 24, 2770 Kastrup. Tlf. (01) 50 33 86.

Kasserer: E. Jakob Jensen, Fabianhus, Esrum, 3230 Græsted. Tlf. (03) 29 01 49.

Næstformand: Bernth Johannesson, Kongshvilevej 20, 2800 Lyngby. Tlf. (01) 87 02 64.

Sekretær: Niels Otto Køster, Offenbachs Vej 27, 2450 København SV. Tlf. (01) 17 24 97.

Medlemskontakt og arkiv: Alex Th. Binneballe, Elme Allé 43, 2630 Tåstrup. Tlf. (01) 99 05 52.

– Velkommen til KOBÆK 1976

Klip..... klip

TILMELDING TIL FANGESTÆVNET I KOBÆK (v. Skelskør) 1976

.....
(fornavn) (efternavn)

.....
(ledsagers fornavn) (ledsagers efternavn)

Adresse:.....

post-nr. .... By: .....

ønsker at deltage i Fangestævnet 1976 i Kobæk ved Skelskør i dagene fredag den 21. maj - søndag den 23. maj.

Jeg/vi ønsker at deltage i fællesrejse med bus fra København (Hvis ja, så sæt kryds) .....

Jeg/vi ønsker at deltage i fællesrejse med bus fra Fredericia (Hvis ja så sæt kryds) .....

Jeg/vi ønsker at blive afhentet med bus i Korsør (banegården) (Hvis ja, så sæt kryds) .....

Depositum - 150 kr. pr. person - er sendt til giro nr. 5 11 79 17: .....

er sendt pr. check .....

er sendt pr. postanvisning .....

Adresse: Fangesammenslutningen, Kongshvilevej 20, 2800 Lyngby.

Tilmeldingskupon'en sendes også til ovenstående adresse.

Restbeløbet - 235 kr. - betales senest ved ankomsten til Kobæk.

4. maj i Ryvangen

Tirsdag den 4. maj arrangerer Kammeraternes Hjælpefond i samarbejde med Landsforeningen af Erhvervshæmmende fra Frihedskampen en højtidelighed i Mindelunden i Ryvangen.

Kl. 10 om formiddagen lægger piger og drenge fra Bispebjerg Skole blomster på hver enkelt grav samt ved mindepladerne under pergolaen. Desuden ved peletonerne kl. 19 tændes lysene på gravene og projektøren på monumentet. Blæserorkestret Concord spiller. Dirigent Willer Rasmussen. Zahles Skoles kor synger. Dirigent Minna Hess-Thaysen.

Der er åbent til peletonerne.

Politiet tillader parkering på Tuborgvej udenfor Mindelunden.

Frihedsmuseets venner

Den årlige generalforsamling afholdtes mandag den 23. februar. Den var kombineret md forevisning af Krenchels film: Kaos samt en anden.

Ved generalforsamlingen aflagde formanden, direktør Svern Seehusen beretning. Valgene til bestyrelsen var alle genvalg. Major K. Feilberg havde fremsendt nogle ændringsforslag til lovene. Hensigten var, dels at placere Frøslev-museet stærkere i billedet, dels at fastslå Frøslev-museet som en integreret del af museumsaktiviteten. Dette tiltrådte man, men fandt det dog ikke rigtigt, som foreslået, at kræve, at to medlemmer skulle være tilknyttet specielt Frøslev.

Som nye aktiviteter kan nævnes udstil-

lingen i april og maj »Flyvere på flugt«. Som en udløber af USAs 200 års jubilæum arrangeres udstillingen: USA og Danmark i forbindelsen med den anden verdenskrig.

Besøget på Frihedsmuseet er stadig meget stort, men man må dog notere en nedgang på ca. 10 procent.

Gregers Jensen

Den 5. december døde pludselig efter en arbejdsdag, som så talrige andre med konsultation og udadvendt virksomhed, praktiserende læge i Augustenborg gennem 46 år, *Gregers Jensen* 83 år gammel, og dermed afsluttedes et både meget aktivt og periodisk meget dramatisk lægeliv, skriver *Harald Roesdahl* bl.a. i »Ugeskrift for Læger«.

Før sin nedsættelse i praksis virkede *Gregers Jensen* i 5 år som læge i Belgisk Congo, og om disse spændende oplevelser foreligger hans bog »Monganga - Dansk læge i Congo«, sikkert en af kolonitidens bedste beskrivelser og tillige skrevet med den af hans venner så højt værdsatte ham karakteriserende elegante gal-liske esprit.

Som praktiserende læge fik han på grund af sin store faglige dygtighed straks en stor og senere trofast patientskare; han var familielægen, som ikke ville svigte dem, der ønskede hans bistand, og forholdet var gensidigt, han kunne glæde sig over, at der var brug for ham til hans sidste dag.

Herudover overkom han meget andet både i kommunalbestyrelse, lægekredsforeningens bestyrelse og gennem omtrent 25 år som præsident for den store lokale afdeling af Alliance Francaise.

Under krigen var hans plads naturligt blandt de aktive modstandsfolk, hvilket kostede ham et halvt år i tyske koncentrationslejre, hvor han ved sin etiske holdning og tekniske lægekunnen gjorde en stor og påskønnet indsats for sine medfanger med de få og små tilrådighed stående midler.

Der traf han og sluttede varmt venskab med en fransk kollega, og de lovede hinanden at tage vare på hinandens pårørende, hvis kun den ene nåede hjem.

Umiddelbart før koncentrationslejrens rømning døde hans ven professor *Jeune* og efter sin hjemkomst optog *Gregers Jensen*, der selv var enkemand, forbindelsen med vennens enke. De havde naturligt mange fælles synspunkter og interesser, og få år senere blev de gift, således at de i et såre lykkeligt ægteskab og familieliv også nåede at holde sølvbryllup.

Runde dage

Neuengamme-foreningen

April

Henry Jensen, Dorphsallé 54, 2630 Tåstrup, Neuengamme 68.334, 60 år 4/4.

Elvig Pedersen, Østergade 19, 9560 Had-sund, Neuengamme 69.514, 60 år 21/4.

Einar Kr. Pedersen, Søndermosevej 4, 6330 Padborg, Neuengamme 54.477, 65 år 22/4.

Verner Wincentzen, Dannersvej 15, 6000 Kolding, Neuengamme 51.455, 60 år 26/4.

L. G. Damgaard, Abildgårdsvej 102, 2830 Virum, Neuengamme 67.070, 65 år 26/4.

Maj

Johs. Loft, D. la Mezasvej 18, 8000 Århus C., Neuengamme 67.004, 75 år 28/5.

Juni

Børge Lauersen, Nytoften 5, 3550 Slange-rup, Neuengamme, 60 år 11/6.

Juli

Max Nielsen, Randersgade 63, 2100 Kø-benhavn Ø., Neuengamme, 60 år 10/7.

Børge Dahl, Nørremarksvej 6, 2650 Hvi-dovre, Neuengamme, 65 år 15/7.

Bernt Johannesen, Kongshvilevej 20, 2800 Lyngby, Neuengamme 68.405, 50 år 27/7. Næstformand i Neuengammefore-ningen og kasserer i Fangesammenslut-ningen.

Gestapofangerne

April

Helge Brinch Nielsen, CF.-stationen, Øl-sted, 60 år 2/4.

Rasmus M. Pedersen, Årbygade 14, Ka-lundborg, 75 år 5/4.

Poul Aage Larsen, Forhåbningsholmsallé 28.4., V., 65 år 14/4.

E. Arboe Rasmussen, Mågevej 18, Solrød Str., 75 år 18/4.

Svend Erik Svendsen, Askovhus, Tap-pernøje, 60 år 21/4.

Vagn Fynbo, Vammen, Viborg, 65 år 22/4. Det er den kendte bogforlægger.

Maj

Jeanne Marie Naumann, Bakkedraget 58, Fredensborg, 85 år, 6/5.

Edmund Nielsen, Ved Bellahøj 23 A, 8.th., Brønshøj, 60 år 12/5.

Erik Nistrup Madsen, Sønderø Park 2, Værløse, 50 år 23/5.

Johannes Loft, de Mezasvej 18, Århus, 75 år 28/5.

Har siden fondens start - omtrent - været medlem af bestyrelsen for Kammerater-nes Hjælpefond.

Juni

Frederik V. Berentsen, Kalbyrisvej 133, Næstved, 70 år 3/6.

Amy Gyldholm Rohde, Fiskehuset »Dam-sø«, Vanløse, 60 år 17/6.

Juli

Viggo Aidt, Treldenæsvej 251, Fredericia, 75 år 12/7.

Gennem en årrække skoleinspektør i Fredericia.

Ebba Larsen, Kastrupvej 306, 1., Kastrup, 65 år 23/7.

Erling Bundgaard Pedersen, Filippavej 19, Højbjerg, 60 år 25/7.

Eskild Hansen, Fredensvej 42, Fakse La-deplads, 65 år 29/7.

Hannover-Stöcken - Gruppen

April

Verner Christensen, (54.603), Kalmargade 60, 8200 Århus N., 60 29/4.

September

Knud Madsen, (54.585) Søndergade 28, 8700 Horsens, 60 år 5/9.

Dachau-klubben

Poul Aage Larsen, Gl. Kongevej 47 A, 1610 Kbh. V., 141.657, fylder 65 år 14/4.

Sigvald Olsen, Strandstien, Skippinge, Hestehave, 4720 Præstø, 141.716, fylder 75 år 13/4.

Arne Lohmann, Pilegaarden, 3400 Hille-rød, 141.645, fylder 50 år 5/7.

Frithiof Werner Hansen, Kærparken 35, 2800 Lyngby, 142.584, fylder 60 år 2/9.

Sachsenhausen-foreningen

Rasmus Bagge, Færøgade 5, 1., 5000 Odense, 74.302 - 21/12/43, 60 år, 31/3.

Hans Eskildsen, Nansensgade 22, 1., 5000 Odense, 73.102 - 25/11/42, 60 år, 14/4.

Peder Holm, Gefionsvej 4, 6700 Esbjerg, 75.108 - 21/1/44, 60 år, 4/5.

Jacob Jensen, Priorens-gade 35, 5600 Få-borg, 115.358 - 7/11/44, 65 år, 8/5.

Verner Knudsen, Roesskovvej 113, 5200 Odense, V-74.301 - 21/12/43, 65 år, 8/6.

August Okholm, Stuckenbergs-gade 4, 6700 Esbjerg, 75.150 - 21/1/44, 70 år, 22/6.

Aage Hartmann Nielsen, Nyborggade 30, 3., 2100 København Ø., 75.144 - 21/1/44, 75 år, 11/8.

Kai Wadsbach Petersen, Guldbergshave 29, 2200 København N., 75.096 60 år 16/9.

Anders Grumløse, H. Ibsensvej 28, 1813 København V., 115.361 - 7/11/44, 75 år 19/9. Neuengamme 79.671.

Foreningen af tidl. Stutthoffanger

Marts

18. - Asgar Guldager, Boholtevej 55, 2 th., 4600 Køge, 65 år.

19. - Gunnar Mortensen, Ryparken 74.1., 2100 København Ø, 60 år.

28. - Gottlieb Hansen, Jernbaneallé 53, 2630 Tåstrup, 60 år.

April

5. - Ingemann Berthelsen, Landlystvej 72, 2650 Hvidovre, 65 år.

Maj

6. - Chr. Hvarre, Ryparken 50, 2100 Kø-benhavn Ø., 75 år.

Juli

15. - Alfred Andersen, Heimdalsgade 2B, 4. tv., 2200 København N., 75 år.

31. - Henry Bangsholt, Høje Gladsaxe 65, 8., 2860 Søborg, 75 år.

August

3. - Osvald Jensen, Frederiksborgvej 165, 1., 2400 København NV., 65 år.

18. - Børge Mide Kristensen, Forcham-mersvej 33, 2., 1920 København V., 60 år.

September

9. - Fritz Maas, Ahornvej 4, 6000 Kolding, 60 år.

November

24. - Børge Lorentzen, Elmegade 24, 4., 2200 København N., 70 år.

December

9. - Carl Nielsen, Mørdrupvej 105, 3060 Espergærde, 70 år.

18. - Olaf Redder, Gustav Holmsvej 22, 9000 Ålborg, 65 år.

FORENINGERNE

Gestapofangerne

Sjællandsafdelingen holdt i december en meget vellykket juletur på Øresund med ca. 80 deltagere.

Og den initiativrige Sjællandsafdeling fortsætter med en **udflugt med »Humør-bussen«** lørdag den 3. april kl. 16.45 prc. til den idylliske »Skovkro« ved Gyrestinge. Der serveres en lækker luksusp-latte og rigtig krokaffe. Derefter krob-al, hvor 3 spillemænd sørger for musikken.

Pris 58 kr., inkl. køreturen. Mødested: Københavns Hovedbanegård (overfor »Nimb«). Tilmelding senest 27. marts til Solveig Skjøtt, tlf. Gentofte 7187 eller Heinrich Winter, tlf. 74 03 22.

— men skynd jer, der er kun 62 pladser. Kammerater fra andre fangeforeninger er også velkomne.

Sjællandsafdelingen udgiver iøvrigt ca. 1. maj en meget smuk »Modstandsplatte« til fordel for rekreatjonsfonden.

Sammenslutningens kammeratskabsaftener

Torsdag den 25. marts fortæller Arvid Hemmingsen om de første forsynings-transporter til det danske mindretal i Sydslesvig efter krigen.

Torsdag den 22. april viser Hans Erik Christiansen film fra en Afrikarejse.

Det foregår i »Italienssalen«, H. C. Ørstedsvvej 19 o.g. kl. 19.30.

Anders Venning

Den 27. juni 1944 blev 8 af Hvidsten-gruppen dømt til døden. To slap med 4 års tugthus, nemlig tidligere vognmand, nu campingpladsejer Anders Venning Stensgård, Råsted, og kgl. vejer og måler Knud Christensen, Randers, hvis forbrydelse bestod i, at de havde afhentet og bortkørt faldskærmsstof.

Den 29. juni blev de 8 skudt, og den 15.7.44 blev de to indsat i tugthuset Dreibergeren, men de blev løsladt den 21.4.45.

Anders Venning, kaldet Ans eller Ais, døde den 4. marts og blev begravet den 8. marts fra Raasted kirke.

Kaj Dahl nedlagde krans fra Kammeraternes Hjælpefond og overlæge Ole Bang fra Frihedsfonden.

Trods forrygende snevejr var kirken fyldt. Ved den efterfølgende mindesammenkomst talte bl. a. konsul Kaj Dahl, Horsens, arkitekt Lembcke, Randers, og overlæge Ole Bang.

Norsk 30-års-hilsen

Vi har et budskab til efterslægten, sagde formanden

Nordmændene fejrede 30 års jubilæumsfesten i Ingeniørernes hus i Oslo den 8. december. Formanden, ingeniør Leif Nordstrand, tidligere Sachsenhausen, holdt aftenens egentlige tale. Han kledte med at sige:

30 år er en pen alder for det man kan

kalle en veteranforening med krig og krigshendelser som baggrund.

Levedyktigheden skyldes nok dens idealistiske målsetting, å slå ring om de livsverdier som også var det egentlige mål for motstandskampen mot Hitler og hans ven.

Som dere vet er jubilarnten, »Foreningen av Politiske Fangers forening 1940-45« fortsettelsen av to foreninger »Griniklubben« og »Sachsenhausen-fangenes Forening« - som i 1962 besluttet å gå sammen i en organisasjon.

Og han sluttet med disse fremtidsvisjoner:

Spesielt må vi få barn og barnebarn i tale, ikke for å fortelle om heltegjerninger, men ved å gjøre det begripelig for dem at de rettsprinsipper som vi kjempet for under krigen, er det eneste holdbare grunnlag som menneskeheten kan bygge på for å kunne overleve. Det er vårt budskap til etterslekten, og dette vil den sunne og våkne ungdom forstå fordi det har almen-gyldig verdi.

Hans S. Bruun

NYHED PÅ DØDSMARCH GENNEM HITLERS TYSKLAND

Lederen af Frøslevlejrens Museum, Hans S. Bruun, beretter om sin tunge vandring gennem Nazi-Tysklands dødslejre.

Hans Bruun ankom med det første hold Horserød fanger til Frøslevlejren i august 1944, og deporteredes 30 dage senere til koncentrationslejren Neuen-gamme.

På en af de såkaldte udekommandoer, føres Hans Bruun, fange nr. 50451, under umenneskelige lidelser tværs gennem Hitlers rige.

Hans Bruun overlevede de tyske tilintetgørelseslejre og blev befriet, med livet i behold.

Hans beretning er et menneskeligt dokument om en uhyggelig tid.

BOGEN ER SIGNERET AF FORFATTEREN.

Undertegnede bestiller hermed ..... expl. Hans Bruun: På døds-march gennem Hitlers Tyskland, Pris kr. 30,- med forfatterens signatur.

Navn ..... Adresse .....

Postnummer ..... By .....

PÅDBORG BOGHANDEL

Nørregade 16, 6330 Padborg. Tlf. (04) 67 31 08